

Հաղթանակը հասնում է 2ար-  
դեն վեր զի համառ իրքիս կիս-  
րի բաղ օրումուր 1.րդ.  
Սեկեթիկի պուրա իրին 60  
Սյուլ ալլիք 35  
Լեօկիկի բեշիկ բալրա իրին 85  
Սյուլ ալլիք 45  
Բարա իսթիքի պիկե սյիտ տիր.  
90 դրուդուգ բարա բուրու 80  
դրուդա գապուլ օրումուր  
15 կիսկիսք ճիսպիս 60 բր. սըր

# ՄԵԶՄՈՒՄԻ

## ԱԵՊԱՆԻ

50 րուսա

50 րուսա

مجموعة اخبار  
لك اوغل تقسيم جاده - نومبر 75  
DIRECTION  
DU JOURNAL  
MEDJMOUA-I-AHBAR  
Grand'Rue de Pera 65

Հաղթանակ միջկալիկ խոստումով իրին ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՂԱՅԵՍՆԱ միւրաճապի օրումուր — Իտալիսանէ՝ Պիտոլոստո բաժանով պիկուէ Ն. 65

### ԱՍԻԹԱՆԷ 5 ՓԵՏՐՈՒՄ

#### ԿՐՈՆԵԻ ՀԻՆԻՍԻՍԷ

Հետեւեալ տողերն ոչ նուազ զար-  
մանալի են և ոչ նուազ ողբալի.  
«Կրօնքն ալ, իւր վերացականութիւն-  
ներով հանդերձ դրուծիւն մըն է,  
յալորդաբար տարբեր խաւերէ, հա-  
ւատարմութեամբ տարբեր միջնորդա-  
ներէ հոսնուած, միշտ զտուելու, մաք-  
րուելու արամաճիր, մինչեւ որ ե-  
կած ինկած է մեր մէջ աղբերու և  
ցեղերու հատուածային խաչատում-  
ներէ աւելի կոկոնած ու սրբուած  
վիճակով:» (1)

Յայտնեալ կրօնքն՝ ամբողջ և կա-  
տարեալ վիճակի մէջ՝ Գրիստոսէ յան-  
ձնուցաւ Ս. Եկեղեցւոյ: Հետեւա-  
բար ոչ ումեք ներելի է Հաւատոյ  
հակառակ մասանց վրայ ոչ բան մը յա-  
ւելլու և ոչ բան մը պակսեցնել ա-  
նոնցմէ: Եկեղեցին իսկ չունի այսպի-  
սի իշխանութիւն մը, վասն զի պար-  
զապէս աւանդապահ մ'է ինքն և իւր  
պաշտօնն է անայլալ ու անկոփոխ  
պահել Գրիստոսի վարդապետութիւն-  
նը մինչեւ աշխարհի վերջը: Զտեւելու,  
մաքրելու պատրուակին տակ եղած  
ամեն էական փոփոխութիւն ոճիր  
մ'է՝ յաւիտեական պատժոյ ար-  
ժանի:

Պէտք չէ մոռնալ սակայն թէ ե-  
կեղեցին կը հսկէ մշտաբար իւր  
աւանդին վրայ. և երբ ամպարիշտ  
ձեռքեր կը ժպտնան խանգարել զայն,  
անմիջապէս կը սրբէ, կը կոկն ինչ  
որ արդարեւ, կոկոնելու պէտք ունի,  
ի բաց կ'ընկնուի միւրաբ ու անհա-  
րաշատ վարդապետութիւններն, և  
յալորդաբար իւր ընդարձակացոյն  
հանգանակներով, մանրամասն մեկ-  
նութեամբ, անխալ պատգամներով  
ստոյգն անստոյգէն, աստուածային  
մարդկայինէն կը զատէ, կ'որոշէ, կը  
վճռէ. և այս իմաստով եկեղեցին  
յառաջդիմական է անշուշտ: Բայց,  
կը կրկնենք, իւր դերն ինչեւամիտ,  
ինամիտ, իմաստուն աւանդապահի  
դերն է միշտ և ոչ այլ ինչ: Վարդա-  
պետութեան տեսակէտով՝ տարբեր  
աղբերութիւն վերագրել նմա՝ բա-  
ցարձակապէս անտեղեակ լինել է  
Հաւատոյ ամենէն տարրական սկզբ-  
բանց և եկեղեցական Պատմութեան  
միանգամայն: Ի՞նչ է արդարեւ Հա-  
ւատքն եթէ ոչ գերբնական առա-  
քելութիւն մը որով կը հաւանինք  
Աստուծոյ խոսքին. և ի՞նչ է քսան

դաշերուն պայքարն ընդդէմ հերե-  
տիկոնութեանց եթէ ոչ պատմու-  
թիւնն եկեղեցւոյ դերագոյն հաւա-  
տարմութեան անվճար պահելու Աս-  
տուծոյ խոսքը:

Բարբ ասո միջնորդութիւնք պէտք  
էր որ բառի մը մէջ ամփոփուէին,  
և Տ. Մուշեղ վրդ. գտած է այդ բառ-  
կոչելով «Գրիստոսէութիւն» (1) «Գրիս-  
թիւն» մը...!!

Գրութիւնը մարդկային մտքի  
յղացում մը կամ արարագրութիւն մ'է.  
առ առաւելն դիտական և փիլիսո-  
փայական արժէք մ'ունի միայն. կըր-  
նայ ինքն առաւել կամ նուազ տա-  
րակուական, առաւել կամ նուազ  
ընդունելի: Վերջապէս մարդս աշխտ  
է խոնարհելու կամ ոչ՝ դրուծեան  
մ'առիւ: Մինչդեռ կրօնն աստուած-  
ային յայտնութիւն մ'է, իւր ար-  
ժէքն էպէս գերմարդկային և գեր-  
բնական է. կրօնն ամենէն ստոյգ, ա-  
մենէն հաստատուն, ամենէն անվի-  
ճելի բանն է յայտարարի. բայց արձակ  
և պարտաւորիչ է ամենուն համար  
առանց բացառութեան:

Գեր. տ'իւլուքի յետագայ տողերն  
ազատ կը կացուցանեն զմեզ աւելի  
երկարորէն խօսելէ. «Այո՛ղ ճշմար-  
տութեանց հաստատութիւնն յիշակալ  
ինչ որ կը կոչուի Գրիստիս. La sif-  
firmation des verites certaines ne consti-  
tue pas ce qui s'appelle un sys-  
teme» (2):»

Ոչ ոք ուրեմն կրնայ «Գրիստոս-  
նէութիւն» «Գրիստիս» մը համարել՝  
առանց քրիստոսեանց լինելէ դադ-  
րելու:

Տարբերակ երեւոյթ, մինչդեռ  
Աւետարանի պաշտօնեայ մը, Գրիս-  
տոսնէութեան քարոզիչ մը՝ իւր գեր-  
բնական կրօնքը «Գրիստիս» մը կը  
կոչէ հրապարակաւ, եւ որպէս իւր ազա-  
տախտ մը, աւելի նախանձախնդիր,  
կը մերժէ այդ բառն նոյն իսկ Բնա-  
կան կրօնի համար, և նշանաւոր մա-  
տենի մը մէջ կը գրէ աղբաբար. «La  
Religion naturelle n'est pas un sys-  
teme. Բնական կրօնն Գրիստիսն մը  
չէ:» (3)

Ն. Յ. Վ. Փ.

(1) Ուշադրութեամբ կարդացէք Գեր.  
Յաղագսագիրն վերոյիշեալ տողեր և պի-  
տի տեսէք թէ ինչպէս Գրիստոսնէութեան  
վրայ է և ոչ ուրիւ կրօնքի:

(2) Conférences de N.-D. de Pa-  
ris, année 1891, notes, p. 337.

(3) La Religion naturelle, par  
Jules Simon, Préface, p. VIII.

### «ՄԱՍԻՍ» ՇՍԵՍՄԱԹԵՐԻԹԻՆ

#### ԵՐԶԱՆԿ ՄԱՅԸ

(Նորունակութիւն և վերջ)

Կ'ըսէ «Մասիս». «Ամբողջ շարաթը դոր-  
ծի ապարդիւն մէջ յոգնած գլուխներուն,  
կամ օրն ի օրուն աշխատող կիներուն ու  
աղջիկներուն համար, սակարանացուցակ-  
ներէն, առեւտրական լուրերէն կամ գաւա-  
ռական նամակներէն ետքը, գրական պատ-  
կերադրութեան հանդէս մը քաղցրաւնիք մը  
տպաւորութիւնը պիտի թողուր խորտիկին  
ու խորհրդէին մէջտեղ. կամ լաւագոյն  
բացատրութեամբ մը, օրաթերթերու հետ ի  
հետ վազքին համարուն վրայ՝ հանգրուան  
մը պիտի ըլլար, խաղաղիկ ու կազդուրիչ»  
«Մասիս իր այս նոր շրջանին մէջ, այդ  
հանգրուանը ընծայելու իտէալ ունի»:

Ուրախ ենք թէ նոր շրջանի «Մասիսը»  
նախկին սակարակաց «Մասիս»ին հրա-  
մայական հովերէն հրաժարելով՝ զգոյշ  
հանձնառութեամբ հրապարակ կ'ելլէ Առանց  
էական արդիւնք մ'ունեցած ըլլալու՝ par  
excellence գեղարուեստական ճանցընելու ու  
զոյզ նախկին «Մասիս»ին տաղանդիկ պո-  
ետախոսութիւնքն ու անաւելի չահատա-  
կութիւնք ընդդէմ լրագրական ասպարէզին  
մէջ աղբող գործիչներուն՝ յուսանք թէ նոր  
շրջանի «Մասիս»ին գրական, խաղաղիկ  
ու կազդուրիչ հանգրուանը ընծայելու ի-  
տէալին խոստումները և — համեստ յայտ-  
արարութեամբ քառուած ըլլան:

Այս ամէնը լաւ: Սակայն եթէ հանգ-  
րուան խաղաղիկ տպաստանարան ըսել է,  
իտէալն ալ բարեոյն ու գեղեցիկն սեղմը մ-  
բո՞ւնուին, ի՞նչ անշուշտութիւն ունին ասոնք  
«Երջանիկ մահ»՝ Նորունակութիւն մէջ բարե-  
բանեալ կանացի ցոփակեցութեան հետ:  
Միթէ այսպիսի՝ «տիկնիներէն», պիտի ու-  
սանին մեր կանայք և աղջկուք կեանքի  
ընթացումն ու նպատակը, կնայ արժանա-  
պատուութեան գերազանցութիւնը, կոչման  
բարձրութիւնը, նկարագրի ծանրութիւնն  
և. առ հասարակ կեանքի ասպարէզին մէջ  
կնոյ կատարելիք կրկնիչ, սփոթիչ ու եր-  
ջանկացողիչ աշխատական դերը:

Այսպիսի «տիկնիներու» օրինակէն  
պիտի սղջուին անոնք առաջապահ նու-  
րանութիւնը զգուելու Միշտ ոչ. և  
հակառակը պիտի անդամութիւն կ'ըլլար,  
նոյն թէ ոճիր իւր ժամանակը: Եւ միթէ  
այս հակառակը չէ՞, որ դրուստիք կորզե-  
լով Նորունակութիւն կողմանէ՝ կը ներկայանայ  
ևս մեր կանանց և օրորողաց իբրեւ «խա-  
ղաղիկ ու կազդուրիչ հանգրուան», զոր  
ընծայելու «Իտէալ» (1) ունի՝ նոր շրջանի  
«Մասիսը»:

Բանիօն սակայն շորհապարտ կ'ըլլա-  
յնք այս թերթին, եթէ վերեւ պահէր մեր  
կիներն ու աղջիկներն այսպիսի դատարանով  
«քաղցրաւնիքներու» «տպաւորութիւնէն»,  
եթէ չ'առաջնորդէր անոնց կրթց աղմկովի  
ու խոտովայոյզ հանգրուաններու, որք զուրկ  
են ծագելի գեղեցիկ համեստութիւնն,  
գառնուկի յանկուցիչ հեղութեան, ամիկ

զուարթարար ու ոգևորիչ զբօսանքէ. հան-  
գրուաններու կ'ըսեմ, որոնց բազմաճիւղ  
խրամատներէն պատառիչ գայլերու կորս-  
տաբեր վտանակը ազատ մտնելով կը չըջնի,  
վստահելով նախնի ու հօտը — մարդկա-  
յին էական և անոր ընտանիք ու աստուած-  
ածիր յատկութիւնները:

Այս կարգի «խաղաղիկ հանգրուաններ»  
բաւականէն աւելի յօրինած են արդէն թէ՛  
մերազնեայ և թէ՛ օտարազգի մամուլն ու  
գրականութիւնը. ասոնք շատ մը յոգնած  
մտքերու նոյն իսկ ամենօրեայ հանգրուան-  
ներն եղած են, և ասոնց կը պարտինք  
մեր արդի կարգ մը կանանց և օրորողաց  
թիկնեւսօրիկ վարքն ու բարքը և խառնա-  
զնայ ընթացքն իսկ դժբախտաբար:

Ժամ է ուրեմն աւելի աղբերիկ զարկ  
մը տալ տո՛ւմային շնչով ոգևորեալ և ցե-  
ղային մաքուր նկարագրով առգործալ գե-  
ղեցիկ անուան կատարելապէս արժանի վի-  
պագրութեան, որպէս զի մատենագրական  
այս սքանչելի ճիւղին սերահարք և ընդ-  
հանրապէս ընթերցող հասարակութիւնն  
անոր առթած գրական հանգստաւէտ հանգ-  
րուաններուն մէջ արդեւ մըք իտէալական  
զբօսանք ու սփոփանք գտնելով՝ զերծ մը-  
նան մընաւանդ և այլ աղբաց զրչակնե-  
րու ապականարար ու թունալից վիճած-  
ներէն: Այս ուղղութիւնը մշակելով «Մա-  
սիս» ոչ միայն գեղեցիկ զարդութեան օգ-  
տիւ սատարած, այլ և անմահ արդիւնք-  
ներ առթած կ'ըլլայ — մեր ցեղային խա-  
ղաղալ բարոյականին վերածնութեան ան-  
հրաժեշտ գործին մէջ: Այս է «Մասիս»ին  
մեր իրաւամբ անկալածը, քանի որ զբա-  
կան ճշմարտապէս «խաղաղիկ ու կազ-  
դուրիչ հանգրուաններ» ստեղծելու անկեղծ  
«Իտէալն» ունենալ կը խոստանայ: Սակայն  
«Երջանիկ մահ»ի նման Նորունակութեան  
հայկայնած անբարոյական զաղափարները  
ծաւալելով՝ այսպիսի իտէալները չեն իրա-  
գործուիր... Ոչ. անբարի վիպագրութեան  
և անստղծանելի բանաստեղծութեան կըր-  
կին թոյններուն կորովովն է միայն, որով  
կրնայ «Մասիս» անարդեւ խոյացման սա-  
ւանդիլ իւր առաջադրեալ իտէալին երկ-  
նաճեմ բարձունքը: «Մեր սիրտը բարձրա-  
գոյց կ'աղաղակէ քի լաւագոյն բանի հա-  
մար ծնած ենք», կը գրէ սա ոսկեղինիկ  
տողերը գերմանացի բանասէր մատենագիրն  
ու մեծ բանաստեղծը: Այս գեղեցիկ նշա-  
նաբանը սեպականիւն է իրեն իւրաքան-  
չիւր թերթը, մանաւանդ գեղարուեստա-  
կանը, եթէ, ոչ թէ նիւթապէս իրեն՝ այլ  
բարոյապէս իւր ընթերցողներուն օգտակար  
հանգիստանալու ճշմարիտ իտէալն ունի: Եւ  
եթէ «Մասիս» իւր առջի երեւումէն այս  
նշանաբանն իրեն որչեզրած ըլլար, վստահ  
ենք թէ անոր էջերը պիտի չ'անեմացնէր  
«Երջանիկ մահ»ի նման նորունակ մը, ու-  
րուն համար ըսենք մի անգամ ընդ միտ  
թէ belles-lettres տեսակէտով ու է ներ-  
քին արժէքէ զուրկ ըլլալէն զատ, potno-  
graphie ուճանցեալ ծիւր կը պարունակէ  
իւ մէջը — որ յոյժ դատապարտելի է:

Բերա:

(1) Արեւիք, Թիւ 4164.

Նապատրվումը վեճակէ, եւորըն սատար  
պէտա, Բանկալութեան Սենիթ-իսթ-  
ի քրիստեոսեան, հաշմէթու Բարա  
նադրէթլէրինին Տէրիսատեան վե-  
թիլ Մոնս. Պոնէթլի ճննապլէրի-  
նուլթանթան սուրէթատ Գուտատսը  
էրիֆ թագաիս իտեճէք, վէ պատե-  
հու Կ-Բարթիլի քլաթպ. էմմանուէլ-  
եան էֆ. հադրէթլէրինին Կաթողի-  
կոսլուր մէմուրիթեթի րուհանիե-  
թինի թատիղէն, օն իւլիւնիւն Լէնս  
Բարա հադրէթլէրի թարաֆընտան  
վրուտ իթմիլ շան Բաղլուսն թէս-  
իմի մուամէլէի րէսմիէսի ինրա ի-  
ստիլեճէկի կիպի, պունա աիտ պաղը  
հոնդակլար տալի վերիլեճէք տիր

Մերենէլլ օրան Կրիկիկա Էրմէնի կաթարիկոսութեան պիւ միւնասիպիւնի մասնէն ինձնէ ինթիսապլան իպիտար օլընմասու տիին, Ատուի լէ Սէզպիպ նէզարէի ինթիւն Էրմէնի քաթրիգլանսնէ պիւն ինթէքլէի ալիէ կէմէրի իգէրիւն, կէնէլլիւն, բաթրիգ Ամն. Օրմանեան Սրբազան հազրէթէրնիւն րիեանէթի ալթընտա Նարն ժողով ինթիմա ինթմէլէ, թէգլէրի լէգլէրի օղունմուլ, լէ ինապը մասալանթ միւնազլէր խալիւրէթ, մէ գլէր ինթիսապլան միւնասիպիւնէ հազրէ պոլունմազ իւզլէ թարաֆը հիւքիւմէթի Սէնիւնէն Պէնապլէ Ատանեան կէօնտէրլէնէկի ճիւնէլլէ, ինթրիգլանն թարաֆընտա մէմուրէն կէմտէթ օրան Սրբազանա լաղըմ օրան թաւաթը գաթիէնի կէրլմէնի գարալաւաւընըմը տըրի

Ինթիսապլ րուտուլաթը Պէնապլէ թարաֆընտա Ատուի նէզարէթիւնէ կէօնտէրլէրէթ, մուամլէի լաղըմէսնիւն իյֆապըն լան սուրա, ինթիսապլ գաթի ինապընտանազ տըրի

Նիհանելթ խորհլն պունհա միւսաւաթ  
վէ մէսաի միւնաթը օլմաեղոյ,միւնաթիւն  
նուրեան էֆ. 60 կայրնտա օլաթը հալտե  
եւվէվէի կիհէ ճէնտի խանէսիտե վէֆաթ  
իթմի տարի. Ջաթիւն սալը կիւնի տիւն  
օլաթը արապիւի միւնիֆէտեւն պէրնա հա  
եաթը հաղղնտա բէֆ տէ իւմիտ օլուն  
մաթապ,խանէսիւն շաղի իտուտաւրնտա ա  
թըղպաւըն թափսիեւի տախի, մահա  
սոն սաաթլաթըն ճէնտի սէվկիւլի եա  
նընտա կիլիթմի միւնաղաւաւրնտա նէ  
հէթ իթմի տարի:

Հիմարաթի պանդասը րիեստեսթի վէ Հիւալը Անմըր ճնպիւնեսթի րիեստեսթի սանիլիկի րիեստեսթի օլունուալ, վէ իլթէ պու մէմարիեսթէլէրիստէ կէօսթիարիկի իսթիգաւնթ վէ ճնլիեսթէ միւքեսթիարիլի սիւր ժը, րիւթէ-պիւրի պալեսաա գաւար րթէրֆի իլլէմլէ, վէ ինեսթի Օսմ, վէ Մէճ, նիլանլարը վէ ալթիստ վէ կիւմիւլ իմթիազ, կիլրա վէ Նուանա մուարէպէպէս վէ Հիւալը Անմէրէ մալսուա Սասագաթ միտալիալարըլա թալթիթի գըլընմըլ տըր, Միւլարիւէնհէ միկըլէ ճնէպի հի, քիւմլէլէրիստէս սասիլ միլիւթէլէթի նիւանլար թէրիւմլի սիւր:

Նուրեսնէ քֆ, միլիթիճէ տալիլ մուհիմիլ իըզմէլէր իլթա իթմիլէ ալր:

Ճէնագէ ալայընըն Կարընքի բազար  
կիւնիւ, սաաթ Ցաէ, Պէյօղլու Ս. Երրոր-  
դութիւն քիլիսէսինտէ իճրասը մուգարրեր  
սիր :

ՖՐԱՆՍԵՒ ԱԼՄԱՆԻԱ ԻԼԷ ԻՆԿԻԹԵՐՐԱ  
ՍՐԱՍԸՆՏԱ

Պիտ դաւ կ'ունեմէն պէտքու Աւման զազէթալարը՝ Ֆրանսոս հաղգընտա եէնի պիր մէսլէք թուրթուլլար տըր. պու հաւ՝ պաշընաւ րէսմի սըֆաթը հաիզ օլան զազէթալար թարաֆընտան թուրթուլլուլ օլտուլու իչին, նաւաւըր տիգդաթը ճէլպ իթսէ, ճաիգ տիր. Մալիւմ տիր. քի, Աւմանիատա, էհալսինի թէվէճճիւհիւ. Ինկիլթէր. րանըն ալէյհինտէ վէ Պօէրլէրին էհհինտէ տիր. Բրուսիա, Սազսնիա վէ Պափէէրատա վէ Բէն սէվահիլինտէ վուզլու ալէլէն նիւմաիչլէր՝ պունս տէլլի տիր. Ֆրանսա էֆքեալը ումիւսիեհսի տէ, Պօէրլէրին էհհինտէ օլմասըյլ, պունտա պիր եազընլըգ տէլլի իսէ տէ, էֆքեալ. վէ հիսսիեաթճա պիրլիք կէօրիւլմիւլ տիր. Լաքին Ալմանիա հիւքիւմէթի պու խուսուստա մահուրլար միւշահտէ իթտիկինտէն, իչպու ճէրէեանը աշվալին էօնիւնիւ ալմադ իւզըրէ էմրլէր վէրմիլ տիր. Նիւմ րէսմի օլան զազէթալար՝ պունու աշըգտան աշըղա իգըրալ իլէ, Ալմանիանըն՝ Աֆրիգա մուհարէպէսինէ հիչ պիր սուրէթլէ միւտաթիլէ իթմէհէրէք, սէլիւրճի մազ ամլնտա պուլունմասը լուղըմ կէլտիկինի պէեան իթմիչլէրտիր. Ղարիպի՝ պու իշտէ վէրիլէն իյղաւաթ տըր. կիւեա Ֆրանսանըն ֆիքըրի՝ Ալմանիանը քէնտի արզատընտան կէթիւրէրէք, Ինկիլթէրալ սուլէ պօզուլտուրմազ վէ պիր չօգ միւշաթիաթա ուզըրթմազ իմիչ

օ վազըթխարտա Ալմանիա իլէ Ին-  
 կիլթէրա պէյնիտէ պիր մուահէտէ  
 ապտ իտիմիլ տիրէ ծիմտի իհլթիմալ  
 աըր քի, իմբ. Վիհէլմիս թութա-  
 ղու մէսլէք՝ մէգքիւր մուահէտէնին  
 պիր նէթիճէսի տիր, վէ պու հալ-  
 Ալմանիա բօրիթիգասընըն թէպտիլ  
 օլմասընա պիր սէպէպ տէ աստ օ-  
 լունապիլիր:

ፀ በ ኮ ረ ህ ሶ ጊ ጊ

Պիր բեր կենտոն պետու ալընան  
 թէլէկրաֆուր՝ ժէն, Ժուպէրին, թէ  
 ճալուզի հարէքթի պաշլատըղը վէ  
 շիմաիէ դատար թէտաֆիի պիր բը-  
 լան իւզըէ հարէքթի իտէն Պոնըլէ-  
 բին՝ շիմաի թէճալուլուտա պուլուն-  
 մալարը տա, Պոնըր դամանտանընըն,  
 ինկ, դուվվէի հարպիէսիին լաեը-  
 դըլլա անլալըլ օլտուղունա տէլիլ  
 տիր:

մէյտաճն պրադմաճագ մագ սէտնիտէն  
իլէլի կէտիկի զանն վէ թախմին օ-  
լունապիլիւր: Էլնասըլ ժէն. Պուլլըր  
սոն հարէքէթի տէ, պիլինհիսի կի-  
պի, ֆէննի հարպ էրպապը թարա-  
ֆընտան մուախէզէ օլունաճաղը միւհ-  
թէմիլ օլորղը կիպի, ժէն. Բօպէլթս  
իլէ Լ. Գիլնէրին մէյտաճնը հարպա  
Եէթիլէճէլէրի սըրասա, Պօէրլէրին  
Ինկ, ասքէրիի պիլ Եէրէ թօրա-  
մաեա մէյտաճն պրադմաեարազ տա-  
ղըլ մաեա չալըլմալարընըն, վէպուըն  
իշիի թէարուպի հարէքէթէ պաշ-  
լամալարընըն աա, Երին ուսուլը հարպ  
էրպապընճա թազ տիլ օլլընաճաղը  
միւհթէմիլ տիլ:

ሆኑ ሁሉም ነገሮች

Իմրէրաթօր՝ միւշարիւէյհի ըսթա-  
սիօնտա դարշըլանըպ, պիր դաշքեր-  
ըէ էօբիւշմիւշլէր տիր:

— Մէհէլունէն Բարիստէն հարե-  
քէթ իտէն ինկիլթէրրանըն Բարիս-  
սէֆիրի՝ հէման չէհրի մէղքիւրէ ալ-  
տէթ իտէճէք տիր:

—Այժմանիա Մեճլիսի մէջպուսա-  
նընտա ազատան պիւրի՝ «Ինկիլիժէրրա՝  
Այժմանիանըն միւլթիժֆիդի թմպիսի  
տիրո, վէ պիւր տիկէրի տէ, «Բուսիա  
իւէ Պրանսա՝ պիդիմ իշին Ֆրոսաթ  
րադիպլէրի տիրէր, պօշ պուլունն  
մանալրմո տէ միշլէր տիր:

— Յրանաա խարիճիէ նազըրը Մ.  
Տէլգաստէ՝ մէմուրիեքթի մախսուսէ  
իլէ Բօմանեա պիլրինի կէօնաէրմիշ տիրո՛

— ԵՆՆԻ յԵՆԷ ՄԻՆԱՍԻԿԵԹԻՒՆԷ,  
ՉԻՆ ԻՄԲԵՐԱԹՕՐԸ՝ ԲԷՔԻՆՈՒ ԿՈՒՆՈՒ-  
ՆԱՆ ԷՂԻԼԷՐԻ ԳԱԿՈՒԼ ԽՈՒՃԷՔ ՍԻՐ՝

— Խոյսն զազէթանը՝ Լուսինանըն  
Աֆղանիսթան հուտուալնտաքի հա-  
րաքեաթը՝ Ինկիլթէրրահա թէլաշ  
սէպէպ օյուեօր տէմիշ տիր։

— Զրկելովն առաւարդն ապի դա-  
րը ընդ ընդ քեռմիւն պէր թարափ օ-  
լուպ, պոռ գար ընդ ընդ առախիւ օ-  
լանլար իւնն ափով ումումի իւնն օ-  
լունմուշ տուր:

— Լուսորա թէլէկրաֆիսանէսինտէ  
եանկըն զուհուր իտիպ, 300 դատար  
էլէքթրիգ թէլէրի պօզուլմուշ, վէ  
պիր չօգ եւրէր իւէ մուլսապէրաթ  
տուրմուշ տուր:

— Զիրաթ նաղրը Սէլիմ Մէկամե  
բաւանն իսլահաթը մալիէ հագողն ալ իր  
լաիկա թանգի-իլլէ գաթը հագրէթի Բա-

վէ ալաճապըլուարընն ալաճապարընը թա՛ն-  
սիլ ի՛նչն է՛ր կիւն ֆառիւհասըն ա միւրա-  
ճաաթ իթմէքսէ օլտուգլարը Մօնիթէօրս  
սէ օգուհմուշ տուր:

ԳՅՈՒՄ

ՆՕ

Ազոռզ տաճիս

Տիրիստառք Թի.....

ՊԱՆԴՐԸ ԵՆՀԱՆԷԻ ՍՄՐԱՆԻ

.....

Օւմ. Լիբաւը Էլիս տէրք տէրք  
.....

Օւմ. Լիբաւընը Օւմաւը պան-  
գաւընձա ..... Ե մաթրուզ հիսապը-  
նա Դապրելա գիւմէի հիսապընըա գալոյը  
Բէձա օլմէնդա

Իմէա

(Stylus)

Ե՛ր  
Սօցոյզ տակիս  
ՊԱՆԻՔԸ ՀԱՀԱՆԷԻ ՍՄԱՐԻՆԻ  
.....  
Օ՜ւր. ի՞նչապէս էլիս ահա՞ր  
.....  
Օ՜ւր. ի՞նչապէս էլիս ահա՞ր  
.....  
Նա դայտըլէս զիմնէի ՚հիսապը՛նցս գայտը  
բէճա՛ս օլունուր՝  
Ի՛մըս

Յ ԹՕԼԱՅԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԱՐ

Մտնվապատմը պատ էրմանիճէ, ի՛ր-ւրճէ  
վէ ֆըրանսիզման լիանալարա քի՛թապ, լի-  
ապէ, տիւեւուն վէ ճէնապէ պի՛նէթէրի  
գարթ տը վիզիթ, գարթ արթէ, բո՛լցոյտ,  
մապպուգ սնէնալըր, մէքթուպ վէ զարթ  
անթէնէթէրի, ճէր նէլ լիւնանթ, վէ ասի-  
րէ ի՛նթիթ, վէ միւլէնթիթիթի լիօնուտ  
իւռճէք սուրէթան միւնէտիլ ֆիւնաթէ  
թապ օլունաուղու, վէ թարալարտուն  
մաթնպատմը պ աօլլուտան տօլլու եաթա  
պիլ վաարթա վուղու պուլաճապ սիլար  
չաթիւ զապուլէթէ, ալ պիլ միւնտիթ զար-  
թընտա վէ քէչալուք ճնէթիթիթի ի՛նթ  
իլան վա մաթէնէթիթի ի՛նթիլ ի՛նթիթիթի  
իլան օլունուր

ՊԱՆԳ ԷՄԻԼԻԱՆ, ՕԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՍՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Մերահեծելի 10000000 լիւր աղբ  
Շերքէկի խաբէսի Կառնաւան սեր  
Իսթանպուլում Նէրի ճովք մշտաւե-  
տա, զի Գլխաւեան Տաղաւ եղանակ 200  
Խաւքաւաւ տարիւնէս պիտիք լիւրսի զա-  
ւար  
Լոստրա զի Բարնաւի պիտիք պարնա-  
ւաւաւաւնիք մի զնաւաւ աղբ:

(61.95.55)

|            |               |            |
|------------|---------------|------------|
| Առաքելոս,  | Առաքան,       | Այսպէս     |
| Հաւելի,    | Իսկանդերիւնի, | Էսպրանտո   |
| Էնգլաւի,   | Պարզաստ,      | Գինըստո    |
| Կրուստ,    | Հասի,         | Դօփտ       |
| Լարսագրս,  | Դուսիւն,      | Մէրսիս,    |
| Միփրփրիս,  | Ուշագ,        | Յիփիսիս,   |
| Ռօրլուսիս, | Ռոսանուր,     | Սէլանիսիս, |
| Սամսիս,    | Սոփիս,        | Սփրիսիս,   |
|            |               | Տրասիսիս,  |

Գանգը, Սամախը, Խուսիլաթի վե ես  
պահեմ միմեայիլ ի կրօն աշխարհիմ խոնի-  
միսի մուհապիլինտե, մուսլիմն վատե ին-  
նե ես հիւսապը Ծարի իւզդե ազնե իրօնա-  
յե սննետաթի ի իւրեւեալին Լպտօրի, զե  
մեմախիլի Եւսուպե ինն սննետաթի թե-  
ննպիմեմն պարլլեմա զե խոնիլ իւզն իւրեմ  
ձեթ, բալլա մե գրեմա մեմն ապրիլ վե իւ-  
նկրաթի նախիլի քեւնտե վե հեմապը մարի  
թեւաւտ վե իւսհալաթի ին գրեմա մեմ  
նեմա վե մեմախիլի եւսուպե վե աշխարհի  
էննպիսիե տե դոմեմա վե սննեւտ իւսհալի  
պարտա ծարիլ իննա, ին սննաթի թեմա-  
լի իննա վե քիլիբալի իննա, իննա

የጠላታዎች አሳዳጊዎች ማቅረቢያ ላይ ከፍተኛ ቁጥጥር ቢኖር  
ከብረዳው 2 ሣገ. 6 ማገደባቸው ቢኖር ከብረዳው  
1 ሣገ. 45 3 ሰዓት ባለው ቁጥጥር ከብረዳው  
1 ቅጥጥር ቢኖር ማገደባቸው ቢኖር

[illegible]

Գեղարդու իրական է Եթե աստիճանական  
 Եւ միայն ինչ որ օրվա իրերն, երբ արեւս  
 Գիւրդ օրվա ինչ որ Եթե աստիճանական  
 Եւ, զի պէտք է աստիճանական  
 Բու ինչ որ Եթե աստիճանական  
 Եւ աստիճանական Եթե աստիճանական  
 Եթե աստիճանական Եթե աստիճանական  
 Եթե աստիճանական Եթե աստիճանական

Իսթանպուլի վեց հիտոյաւ իշխուիւիւթի  
Բուսիլի շրմէտալիքի թաւփալաթը բրո-  
ւէսիւթի տաւիթի Գիրուիթի վեց պաշտաւը  
մէտալիքի Եաշաւի իւթ Գուլարիյան-  
տաքի իւսպիւիթիքնի Բաշաթիքի իւսպի  
50 լիւսա գատար օլտալ իւզը 1000 Է  
Ֆալիք մուշապիլիսիւթի Նիւսպը 50թի իւթ  
տալիքի Գապիլի իւսպիւթի

Գլխավոր խորհրդի Օսմանյան Հանգանակ (ՍՀ) 1906  
 3-րդ ֆուրկանի նորոգման, գն հիշատակ 3  
 ֆուրկանի Ավանդան տվել է թիվ 16 համարը տան  
 այնի գլխավոր տեղի պիտակից տեղի թիվ 16 համար  
 թիվ 16-ի տեղի թիվ, ի պատիվ համար թիվ 16-ի  
 Օսմանյան հանգանակի գն ֆուրկանից ըստ պայման  
 մաս պիտակ տալու 16 համարը պատիվ տեղից տեղ  
 տեղի թիվ 16-ի տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի  
 տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի  
 տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի տեղի

4. U. G. P. 12 POPULUS

Ճաւաւաւ 4 Փետրուար

|                        |       |     |    |
|------------------------|-------|-----|----|
| Գոսարյոյ գաբանար       | Լ. Օ. | 25  | 14 |
| Դուսէլի շէմէնայ ֆէրի   | Յրգ.  | 125 | 12 |
| Օսմանլը պանդասը        | Ի. Լ. | 11  | 75 |
| Դրէնի ժէնէրալ Օթման    | Օ. Լ. | 2   | 34 |
| Հլրասիլ պանդասը        | ,     | 8   | 18 |
| Օմ. Սիլուրիս գոմբ.     | ,     | 4   | 22 |
| Սոս. Օթ. Շանօ ի Վլայ.  | ,     | 3   | 3  |
| Թրամալի Խանլլիար       | Փր.   | 486 |    |
| Տէգրգոս սուլ գոմբանիսը |       | 295 |    |
| Տէրխաստէթ Ի'րիսիմ      |       | 473 |    |

፪፻፷፭ ዓክልበ

|                            |       |      |
|----------------------------|-------|------|
| Ն է ճ ի ա լ ի ն կ լ մ ու չ | 168   | 6    |
| Մ է թ ա լ լ Ք              | 95    | 10   |
| Ն յ ը ղ Զ Դ ա խ զ Լ Կ      | 87    | 30   |
| Ի ն կ լ լ ի գ լ լ լ ա ղ    | 110   | 17   |
| Ը ղ Է մ թ է լ լ ա լ        | 89    | 30   |
| Պ ն ա ղ ղ ա ղ ա ղ լ        | Լ. Օ. | 8 58 |

## ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՆԷ

1899 Հուլի. 27-տե՛ն իրիպարե՛ն, ե՛նի հըր  
տեկի՛ն, Պօղա՛ղ իջի՛ն, իշիէ՛են վաճօրա՛րը՛ն  
վազը՛ ճարե՛քէրի՛:

Բռնկչի անճիպնտեմ քօռքիոյէ

1 30 Եկեմք. մկար. պէտքք. քրկեմք.  
Խառապ եկեմք. մկրկ. ահ իմեմք  
Խառապ 43

1 30 Պայծ. ք. հիւսար. պէտքք. արեմք.  
գոռք. քրկ. պէտքք. 38

2 15 Մկրկ. ք. հիւսար. պէտք. արեմք. գրկ.  
քրկ. պէտքք. 37

2 Պէտքք. ք. հիւսար. պէտքք. արեմք.  
պայծ. ք. հիւս. գոռք. պէտք. քան  
չեմք. պէտք. ք. հիւս. գոռք. 46

2 15 Եկեմք. մկար. պէտքք. Խառապ.  
Եկեմք. Խառ. պայծ. ք. հիւս. գոռք.  
Խառ. 46

2 3 Բ. ա. գոռք. եկեմք. մկար. պէտք.  
Խառապ. պայծ. ք. հիւս. գոռք.  
չեմք. ք. հիւս. գոռք. 39

3 Պայծ. ք. հիւս. պէտք. արեմք. գոռք.  
քրկ. պէտք. 20

3 15 Եկեմք. մկար. պէտքք. Խառապ.  
Եկեմք. Խառ. մկրկ. ք. հիւսար. պէտք.  
Խառ. 43

4 10 Պէտք. արեմք. գոռք. քրկ. պէտք.  
պէտք. 43

4 15 Եկեմք. մկար. պէտք. Խառ. եկեմք.  
Խառ. պայծ. պէտք. 40

5 Պայծ. ք. հիւս. պէտք. արեմք. գոռք.  
քրկ. պէտք. 37

5 30 Եկեմք. մկար. պէտք. Խառ. եկեմք.  
մկրկ. ք. հիւս. պէտք. արեմք. գոռք.  
քրկ. պէտք. 43

6 45 Պէտք. եկեմք. արեմք. մկրկ. ք. հիւս.  
գոռք. պէտք. արեմք. Խառ. պէտք.  
գոռք. Խառ. 20

6 45 Բ. ա. գոռք. եկեմք. մկար. պէտք.  
Խառ. եկեմք. Խառ. մկրկ. ք. հիւս.  
պէտք. արեմք. գոռք. քրկ. պէտք.  
Խառ. 21

[illegible]

Անաստորոն և անխաբուհ և քոթրիոյի

1 30 Ա հիւս ցանա վանիք չնեղ պէյ  
ցուգի պէլիկ 18

2 Գէյ Բաւ պէլիք ցանի պոյա ա հիւս  
ցանալի, պէք, վանի չնեղ, պէյ  
ցուգ 44

2 30 Բ ա վալ Ենիմ մնա ալ օյք թար  
պէյ Բաւ ղչէ չու պէ ցանի ա հիւս  
ցանալի պէլիքիքաւ 39

3 45 Ա հիւս ցանա վանիքիք ց չնեղ պէյ  
ցուգի պէլիքիքաւ 33

4 23 Գէյ թար պէյ Բաւ չու պ ցանի  
ա հիւս ցանա 38

5 15 Ա հար գանտ վանիք շինկի պլյու  
գուգին պլյուբիա 4 1/2  
6 45 Պիլք հինիք գանին պլյուանը ր ա  
հիս գանտու պլե արիվ շինկ պլյու  
օրթ գուգի իւսկ 20  
8 15 Ա ր գալի հինիք մար պլյու լիա  
պլյուք ք պաշտ շպուգլ գանի ա հիս  
գանտ վանիք շինկի պլյուրի գուգին  
իւսկիւտար 39  
10 10 Ա հիսարընտան աղղուք քլորիւ 44  
10 30 Պիլքալի ինիք գանի ա հիս գանտ  
շինկ պլյուք գուգի իւսկ 37  
11 10 Վանիք լյոտնի աղղուք քլորիւ 33

Բոքրիստէ Բուսիշի ձանկարչնէ

|   |    |                                                                                                             |    |
|---|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2 | 30 | Քնչի օրթ զտուշ արն պէք ր հիսս<br>միւրէն եկնիք, թարա պէյթ մկսարպ<br>հէլէլմ                                   | 40 |
| 3 | 30 | Քնչպէք                                                                                                      | 43 |
| 3 | 35 | Քնչ օրթք գտուշ արնվ պէք ր հիսս<br>պոսհք                                                                     | 37 |
| 3 | 40 | Իսկ գուզն քրթ պէյլ շէնէ արնվ<br>գանտ ա ր հիս գանլ պոյն եկնիք<br>բարապ պէյթ թարա պէյթ մկսար<br>հէլէլմ գալսար | 21 |
| 4 |    | Քնչի պոսսէ իթ եկնիք թար պէյթ<br>մկսար հէլէլմ                                                                | 46 |
| 6 |    | Քնչի օրթ զտուշ արնվ պէք ր հիսս<br>միւրէն եկնիք թարա պէյթ մկսար<br>եկնիսսէլէլմ քալս                          | 30 |

7 Պէշէբ գաւազնի պէյտէն շէնքի արեւմ  
դանար Բ հիւսար պոյն զանէն Ենէիք  
պէյթոյ թար պէյթն մէտր Ենէիք 18

8 30 Պէշէիթ ալ օրթ արեւմ պէք Բ հիւս  
միւրի Ենէիք թարա պէյթոյ մէտր  
Ենէիք 38

9 35 Պէք Բ հիւս պոյն Ենէիք թարա պէյթ  
մէտր Ենէիք 45

9 45 Պէշէիթ օրթաք գաւազն արեւմ պէք Բ  
հիւս միւրիշեն 43

10 15 Միւրի Ենէիք թարա պէյթոյ մէտր  
Ենէիք գաւազնալար 46

10 20 Պէշէ գաւազնի ա հիւս գաւազն շէնքի  
բաւա պէյթ թարա պէյթոյ մէտր 40

10 40 Պէշէիթ օրթա, գաւազն արեւմ պէք  
գաւազնի ա Բ հիւսար միւրիշեն գաւազն  
Ենէիք բաւա պէյթոյ 21

11 Պէք Բ հիւսար պոյնա միւրիշեն Ենէի  
թար քրիւն պէյթ մէտր Ենէիք Բ ա  
գաւազն 39

11 15 Պէշէիթ օրթա գաւազն արեւմ պէք  
Բ հիւս միւրի Ենէիքիւթ 48

11 45 Ենէիք թարա պէյթ մէտր Ենէիք 13

12 Պէշէ օրթա գաւազն արեւմ պէք 33

12 Պէք Բ հիւս պոյն Ենէիք 37

Քհորրիստիկ Աստուծոյ շնորհակալ:

|       |                                |    |
|-------|--------------------------------|----|
| 3     | Պէշի պէյւ չէնէ ա հիսարգ գան    |    |
|       | չուպզ բուպ պէյգոջ թար պէյյու   | 38 |
| 3 40  | Պէյ իւսկ ցուզկ օրթ պէյլէ չէնէ  |    |
|       | տան գանա ա ր հիսա պոյճ գայէ    |    |
|       | հէնէր բայապ պէյջ թարա պէյ      |    |
|       | մէսար հէնէի գապգաւար           | 20 |
| 4 35  | Տօղառ պէյլէր ա հիսար           | 41 |
| 5     | Պէշի ցուզկ պէյւ չէնէ վան գանտ  |    |
|       | ա հիս գանէ չուպ բուպ պէյջ 21   |    |
| 7     | Պէլիթ գուզկ պէյլէր չէնէլ տրվ   |    |
|       | գանա ր հիս պոյառ գանէր հէնէր   |    |
|       | պէյգոջ թար պէյջ մէսար հէնէ 13  |    |
| 8 45  | Պէշը գուզկ պէյւ չէնէ վանի գանտ |    |
|       | ա հիս գանէ չուպզ բու պէյջ 3    |    |
| 9 25  | Իւսկ գուզկ պէյւ չէնէ վան գանտ  |    |
|       | ա հիսար                        | 44 |
| 10 20 | պէլ գանալ ա հիս գանէր չուպ     |    |
|       | բաւպ պէյջ թար պէյջ մէսար 40    |    |
| 10 25 | պէլ ցուզկ պէյլ չէնէ վանի       | 33 |
| 10 40 | պէշ օրթ գուրէ տրվ պէթ գանա     |    |
|       | ա ր հիսա միւրի գանէ հէնէր բուպ |    |
|       | պէյջ օզ                        | 21 |
| 11-10 | Պէշ պէյլ չէնէ վանի ա հիսաբայ   |    |
|       | պէյջ                           | 44 |
| 11 40 | Գանա ա հիս գանէ չպգառ բայապ    |    |
|       | պէյջ պէյջթա                    | 38 |
| 11 55 | պէլ գուզկ պէյլէ չէնէ վան       | 20 |

† ակհուտայ յամ/ծ/ծ ք

Իւսկիւտաբան Ք. օրրիւնէ

|    |    |
|----|----|
| U. | S. |
| —  | —  |
| 1  | —  |
| 1  | 40 |
| 2  | —  |
| 2  | 35 |
| 3  | —  |
| 3  | 35 |
| 4  | —  |
| 4  | 40 |
| 5  | 20 |
| 5  | 45 |
| 6  | 35 |
| 7  | 15 |
| 8  | —  |
| 8  | 45 |
| 9  | 35 |
| 10 | 10 |
| 10 | 30 |
| 10 | 55 |
| 11 | 15 |
| 12 | —  |

[illegible]

|       |                    |
|-------|--------------------|
| Ս. Տ. |                    |
| — —   |                    |
| — —   |                    |
| 1 50  | Իւսկիւ Գուզկուճուգ |
| 2 25  |                    |
| 2 50  | Իւսկիւ Գուզկուճուգ |
| 3 25  |                    |
| 3 50  |                    |
| 4 40  |                    |
| 5 3)  | Պէլիքթաշ           |
| 6 15  | ,                  |
| 7 5   | ,                  |
| 7 45  | Պէլիքթաշ           |
| 8 20  |                    |
| 9 —   |                    |
| 9 40  |                    |
| 10 15 | Իւսկիւ Գուզկուճուգ |
| 10 40 | ,                  |
| 11 —  | ,                  |
| 11 25 | ,                  |
| 11 50 |                    |
| 12    |                    |

ՍՈՒՅԵՐԻ ԻՄԹԻՆԵԱԶ ՎԷ ՄԵՍՈՒՆԸ ԴԱԶԵԹԱ  
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ